پرونده

دولت کامرون به خاطر جنایت جنگی در یمن محاکمه می‌شود

همزمان با محکومیت جنایات عربستان علیه مردم بی‌دفاع یمن، وکلای وزارت خارجه انگلیس و دیپلمات‌ها هشدار می‌دهند که انگلیس به دلیل فروش موشک به عربستان سعودی که در کشتار غیرنظامیان یمنی استفاده شده، در معرض محاکمه قرار گرفته است. دیده‌بان حقوق بشر نیز در گزارش اخیر خود به موارد متعدد جنایات جنگی عربستان در یمن اذعان کرده است.

هرچه جنگ یمن طولانی‌تر می‌شود اخبار جدیدی از پشت پرده جنایات عربستان و متحدانش در کشتار مردم بی‌گناه یمن آشکارتر می‌شود. استفاده رژیم آل سعود از سلاح‌های ممنوعه در کشتار مردم یمن که واکنش مجامع حقوق بشری را در پی داشته است، سبب شده سازندگان و ارائه‌کنندگان این نوع تسلیحات نیز در معرض محاکمه قرار گیرند. وکلای وزارت خارجه و دیپلمات‌های انگلیسی تاکید کردند: «با افزایش شواهد مربوط به استفاده عربستان سعودی از موشک‌های خریداری شده از انگلیس در کشتار غیرنظامیان یمنی، انگلیس در معرض محاکمه به خاطر جنایات جنگی قرار گرفته است.» به گزارش روزنامه ایندیپندنت، مشاوران حقوقی فیلیپ هاموند، وزیر خارجه انگلیس نسبت به فروش موشک‌های خاص به عربستان سعودی هشدار داده‌اند. انگلیس از جمله حامیان اصلی عربستان است که از همان ابتدا حمایت اطلاعاتی، لجستیکی و موشکی از این رژیم انجام داده است. پیشتر روزنامه گاردین در گزارشی نوشت: «عربستان بزرگ‌ترین خریدار تسلیحات انگلیس است به‌طوری که لندن در سال ۲۰۱۴ مجوز صادرات یک میلیارد و ۶۰۰ میلیون دلار سلاح را به ریاض صادر کرد.» انگلیس حتی در ژانویه ۲۰۱۵ که نیروهای انصارالله کنترل صنعا، پایتخت یمن را به دست گرفتند از اولین کشورهایی بود که در حمایت از اعراب سفارت خود در یمن را تعطیل کرد.

■ نگرانی از محاکمه در دادگاه کیفری

عربستان با حمایت کشورهای غربی از ششم فروردین ماه حمله به یمن را به بهانه حمایت از رئیس جمهور فراری این کشور آغاز کرده و در این حملات از سلاح‌های ممنوعه همچون بمب‌های خوشه‌ای که امریکا آنها را در اختیار ریاض قرار داده استفاده می‌کند. به گزارش مجله فارین پالیسی، وزارت دفاع امریکا (پنتاگون) هفته گذشته اعلام کرد که با فروش بمب‌های هوشمند به عربستان به ارزش یک میلیارد و ۲۹۰ میلیون دلار موافقت کرده است. در تجاوز رژیم آل سعود به یمن تاکنون تعداد زیادی از شهروندان غیرنظامی کشته شده‌اند. بسیاری از مدارس، بیمارستان‌ها و سایر تأسیسات غیرنظامی نیز در این تجاوز وحشیانه تخریب شده است. یکی از مشاوران حقوقی وزارت خارجه روز شنبه انگلیس گفت: «وزیر خارجه انگلیس به این مسئله اذعان کرده است که برخی سلاح‌های عرضه شده توسط انگلیس توسط رژیم سعودی در یمن استفاده شده است. این در شرایطی است که ارتش عربستان نیز در تجاوز به یمن، هیچ گونه توجهی به قوانین انسانی بین‌المللی ندارد.» مقام‌های وزارت خارجه انگلیس از این مسئله نگران هستند که فروش تسلیحات و خدمات فنی به عربستان که به بمباران یمن کمک می‌کند، احتمالاً منجر به شکایت از انگلیس به اتهام حملات مستقیم به غیرنظامیان یمنی در دادگاه بین‌المللی کیفری شود. مقامات ارشد یمن قصد دارند اسنادی از جنایات عربستان در یمن به سازمان حقوق بشر سازمان ملل ارائه دهند. در صورتی که جنایات عربستان در یمن تأیید شود حامیان غربی این رژیم نیز در مظان اتهام قرار می‌گیرند. یک وکیل دولت انگلیس نیز گفت: «در حالی که انگلیس اکنون قصد دارد به امریکا و فرانسه در جنگ علیه داعش در سوریه ملحق شود، باید بازنگری اساسی در خصوص مشروعیت تجاوز به یمن صورت گیرد. ممکن است یمن به یک جنگ فراموش شده تبدیل شود. این یک جنگ نیابتی است.»

■ دیده‌بان حقوق‌بشر: عربستان جنایتکار جنگی است

سازمان دیده‌بان حقوق بشر در گزارش اخیر خود به موارد متعدد جنایات جنگی عربستان در یمن اذعان کرده است. به گزارش خبرگزاری فارس به نقل از خبرگزاری فرانسه، این سازمان در گزارش روز جمعه (۲۷ نوامبر) از کشتار دست‌کم ۳۰۹ نفر و جراحت ۴۱۴ تن از غیرنظامیان یمنی در جریان ۱۰ مورد از حملات جنگنده‌های ائتلاف سعودی به یمن خبر داده است. این در حالی است که عربستان همچنان هرگونه گزارشی مبنی بر بمباران اهداف غیرنظامی در یمن را تکذیب می‌کند. در سند اخیر سازمان دیده‌بان حقوق‌بشر، موارد متعددی از تحقیق و تفحص میدانی و اظهارات محکمه‌پسند شاهدان عینی وجود دارد. نهاد مذکور، همچنین پیشتر به شهادت دست‌کم ۲ هزار و ۵۰۰ غیرنظامی در یمن در تجاوز جنگنده‌های ائتلاف سعودی اذعان کرده بود. در گزارش این سازمان تصریح شده است در بررسی‌های صورت‌گرفته، هیچ نشانی از وجود اهداف نظامی احتمالی در مناطق بمباران‌شده وجود ندارد.

اخبار کوتاه

■ ادامه اتهامات خیالی عادل الجبیر

وزیر خارجه عربستان در گفت‌وگو با یک روزنامه اتریشی با اتهام‌زنی به ایران مدعی شد که کشورش برای مذاکره با تهران مشکلی ندارد اما ایران با اقداماتی که در کشورهای منطقه صورت می‌دهد، مانع گفت‌وگو است. وی در این گفت‌وگو درباره ایران هم مدعی شد که در خاورمیانه و تا سال ۱۹۷۹ ارتباط مذهب با سیاست، نقشی نداشت و ایران به تاسیس حزب‌الله کمک کرد که به دنبال آن فرقه‌گرایی ایجاد شد. انقلاب ۱۹۷۹ واکنشی را در جهان تسنن به دنبال داشت و از این زمان افراط‌گرایان توانستند فعالیت کنند.

■ پنتاگون بودجه شورشیان سوری را به اوکراین می‌دهد

باراک اوباما رئیس جمهوری امریکا بودجه ۶۰۷ میلیارد دلاری وزارت دفاع امریکا موسوم به «لایحه اختیارات دفاع ملی» را برای سال ۲۰۱۶ امضا کرده است که در آن ۸۰۰ میلیون دلار برای کمک به «شورشیان میانه رو» در سوریه و اوکراین اختصاص دارد. تارنمای شبکه خبری الجزیره دیروز با درج این خبر افزود: وی لایحه اختیارات دفاع ملی برای سال ۲۰۱۵ را درست قبل از آغاز تعطیلی چهار روزه روز شکرگزاری امضا کرد.

■ نماینده پارلمان بلژیک: عربستان افراط‌گرایی را ترویج می‌کند

«یامیلا ادریسی» نماینده سوسیالیست پارلمان بلژیک با اشاره به نقش دولت عربستان سعودی در ترویج افراط گرایی، پایان نفوذ این کشور را در مسجد جامع بروکسل خواستار شد. ادریسی نماینده مراکشی‌الاصل بلژیک گفت: دولت فدرال بلژیک باید به نفوذ عربستان بر مسجد جامع بروکسل که افراط گرایی را در بروکسل، بلژیک و اروپا ترویج می‌کند، پایان دهد. این عضو حزب سوسیالیست ناحیه «فلاماند» گفت: اگر دولت فدرال در مبارزه با افراط گرایی و ترور جدی است، باید به قرارداد با عربستان در مورد مدیریت مسجد جامع بروکسل پایان دهد و برای تبدیل این مسجد به یک مرکز اسلامی اروپایی و مدرن تلاش کند. ادریسی افزود: سعودی‌ها در ترویج وهابیت به عنوان شکل افراط گرایانه اسلام و مورد دفاع گروه تروریستی داعش، نقش مهمی ایفا می‌کنند.

■ اعتصاب خلبانان ایرفرانس در اعتراض به حذف فرصت‌های شغلی

دو اتحادیه خلبانان شرکت هواپیمایی «ایرفرانس» در اعتراض به حذف فرصت‌های شغلی در این شرکت خواستار برگزاری اعتصاب شدند. بنابر اعلام سخنگوی ایرفرانس، فراخوان اتحادیه‌های خلبانان ایرفرانس برای برگزاری اعتصاب طی روزهای دوم و سوم دسامبر در حالی است که تأثیر این اعتصاب احتمالاً طی روز سه‌شنبه آینده مشخص خواهد شد. دو منبع سندیکایی ایرفرانس چندی پیش اعلام کردند که مدیریت این شرکت آماده است ۵هزار فرصت شغلی دیگر را مضاف بر آن تعداد فرصت‌های شغلی که اخیراً از حذف آنها خبر داده بود، حذف کند.

فهرست تلافی‌های روسیه روی میز پوتین

اردوغان: ای‌کاش حمله به سوخو۲۴ اتفاق نیفتاده بود

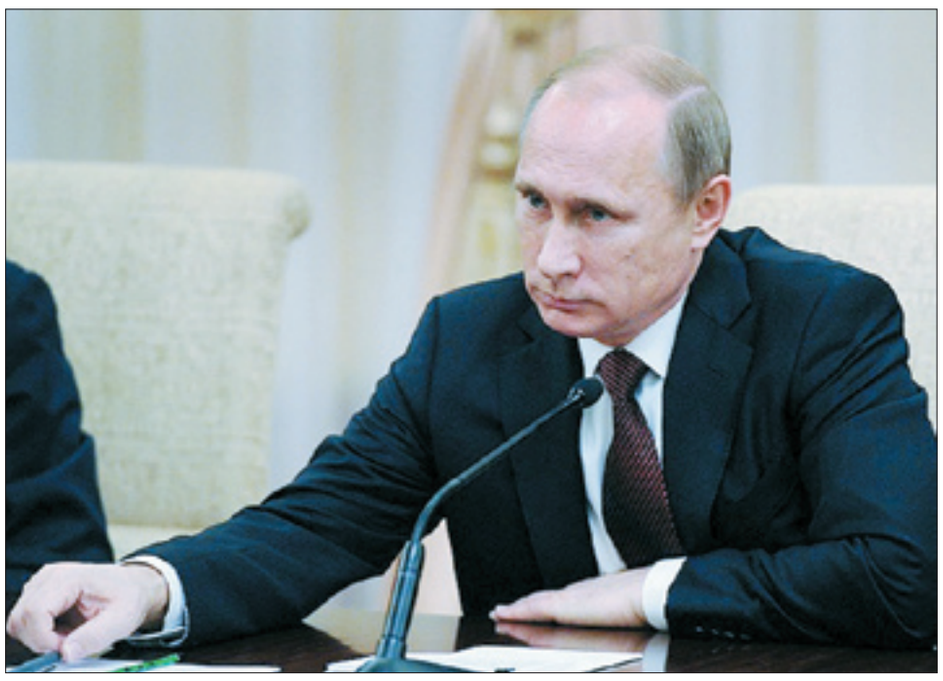

ترک‌ها هنوز باید منتظر عواقب زدن جنگنده روسی باشند، حتی اگر اردوغان آرزویش را بلندبلند بگوید که ای کاش چنین نشده بود. زدن کاروان‌های کمک ترکیه به تروریست‌ها، زدن مواضع ترکمان‌های سوریه و استقرار آخرین دستاورد فناوری ضد موشکی روسیه در نزدیکی مرز سوریه با ترکیه و تحریم‌های اقتصادی گسترده هنوز مقدمه‌ای از اقدامات مسکو در جواب به آنکارا هستند. روس‌ها در عین حال که از عملیات قریب‌الوقوع کوبنده‌ای در سوریه خبر می‌دهند تا آرزوهای اردوغان و برخی از کشورهای عربی و غربی را برای سرنگونی بشار اسد به طور کامل به باد دهند، کابینه روسیه تازه فهرست اقدامات تلافی‌جویانه قابل‌اجرا برای پاسخ دادن به شلیک جنگنده‌های ترکیه به سوخو ۲۴ این کشور را به «مدودف» ارائه می‌دهد.

با اینکه رجب طیب اردوغان، رئیس جمهور ترکیه در سخنانی اعلام کرد که مایل به افزایش تنش در روابط با روسیه نیستیم و با ابراز ناراحتی از ساقط شدن هواپیمای روسی در مرز روسیه- ترکیه گفت که‌ای کاش این اتفاق رخ نمی‌داد، اما این اظهارات خشم روس‌ها را نمی‌خواباند. در حالی دیمیتری مدودف نخست‌وزیر روسیه روز پنج‌شنبه به کابینه‌اش دستور داد فهرست اقدامات تلافی‌جویانه انسانی و اقتصادی قابل‌اجرا برای پاسخ به اقدام ترکیه، ظرف دو روز تهیه شود و روی میز وی قرار بگیرد که بر اساس زمانبندی ابلاغی وی، فهرست مزبور دیشب توسط اعضای هیئت دولت ارائه شده است. از سوی دیگر رئیس دومای دولتی روسیه تأکید کرد: مسکو این حق را دارد تا پس از سرنگونی هواپیمای جنگنده خود توسط ترکیه، پاسخ نظامی به این اقدام بدهد. «سرگئی ناریشکین» در مصاحبه با شبکه تلویزیونی ۲۴ دیجی رومانی، گفت: این کشتار بین‌المللی سربازان ما به شمار می‌رود و باید با مجازات روبه‌رو شود. سرنگونی هواپیمای جنگنده روسی توسط دو فروند جنگنده اف ۱۶ ترکیه در مرز ترکیه و سوریه یکی از جدی‌ترین منازعات بین یکی از اعضای ناتو و روسیه در نیم‌قرن اخیر به شمار می‌رود. ناریشکین افزود: ما می‌دانیم کسانی که این کار را انجام دادند باید به دست عدالت سپرده شوند. روسیه مطابق با قوانین بین‌المللی به این اقدام پاسخ خواهد داد. علاوه بر این، روسیه حق دارد پاسخ نظامی را به سرنگونی هواپیمای جنگنده خود بدهد. روسیه تاکنون علاوه بر اعلام لغو قریب‌الوقوع توافق لغو روادید برای اتباع ترکیه، بررسی ممنوعیت واردات گوجه‌فرنگی از این کشور را در دست بررسی قرار داده و روز پنج‌شنبه هم چندین فروند کشتی باری حامل کالاهای غذایی ترکیه را به دلیل عدم رعایت استانداردهای بهداشتی این کشور، توقیف کرده است. گزارش‌هایی هم از توقف دهها کامیون مواد غذایی ترک در مرزهای گرجستان به روسیه و تشکیل صف‌های طویل در مبادی مرزها منتشر شده است. این اقدامات مشخص، لحن اردوغان را نرم‌تر کرده و رئیس جمهوری ترکیه اگرچه هنوز چیزی را که روس‌ها می‌خواهند یعنی معذرت‌خواهی رسمی نکرده است اما ابراز امیدواری کرده است که اجلاس تغییرات آب‌وهوایی در پاریس فرصتی برای دیدار با رئیس جمهوری روسیه و برگشت اوضاع به آنچه پیشتر بود، باشد. با این حال اردوغان به لفاظی‌های خود ادامه داده است و مدعی شده است: «بین داعش و نظام اسد تفاوتی وجود ندارد و نمی‌توان بین تروریست‌ها تمایز قائل شد.»

■ توقف حملات ترکیه و امریکا

شبکه خبری راشا تودی نیز گزارش داد امریکا و ترکیه از زمان استقرار سامانه ضدهوایی اس-۴۰۰ پروازهای خود را در سوریه به حالت تعلیق درآورده و هیچ حمله هوایی در سوریه انجام نداده‌اند. در چنین شرایطی دولت روسیه قصد انجام عملیاتی «کوبنده» علیه داعش در سوریه را دارد و ظاهراً گستردگی این عملیات چنان است که از عراق خواسته است فعالیت فرودگاه‌های اربیل و سلیمانیه را برای جلوگیری از بروز هرگونه حادثه متوقف کند. خبرگزاری ایتارتاس روسیه اعلام کرد که مسکو به زودی عملیات نظامی گسترده‌ای را با عنوان «نابودی فراگیر» با مشارکت ۶۹ جنگنده سوخو و بمب افکن‌های توپولف ۱۶۰ و زیردریایی‌ها و ناوهای خود در دریایی مدیترانه آغاز خواهد کرد. در همین راستا دولت روسیه از عراق خواسته تا فرودگاه‌های اربیل و سلیمانیه را با هدف آمادگی برای انجام این عملیات ببندد. روسیه که از مدت‌ها پیش حملات هوایی خود را در سوریه علیه داعش آغاز کرده تصمیم دارد دامنه عملیات خود را گسترش دهد. این اقدام پس از آن صورت می‌گیرد که اخیراً یک جنگنده روسی به دست ارتش ترکیه در سوریه سرنگون شده است. ارتش روسیه غالباً حملات موشکی کروز خود علیه داعش در سوریه را از دریای خزر انجام می‌دهد که این امر مستلزم آن است که موشک‌های شلیک شده از حریم هوایی ایران و شمال عراق عبور کنند تا به سوریه برسند. منابع سوئدی نیز اعلام کردند که این کشور تمامی پروازهای خود را به شمال عراق به دلیل افزایش فعالیت نظامی در این منطقه به حالت تعلیق درآورده است. هفته گذشته عراق حریم هوایی در شمال این کشور را به مدت ۴۸ ساعت به دلیل افزایش فعالیت نظامی روسیه در سوریه بسته بود.

> **دیمیتری مدودف نخست‌وزیر روسیه روز پنج‌شنبه به کابینه‌اش دستور داد فهرست اقدامات تلافی‌جویانه انسانی و اقتصادی قابل‌اجرا برای پاسخ به اقدام ترکیه، ظرف دو روز تهیه شود و روی میز وی قرار بگیرد که بر اساس زمانبندی ابلاغی وی، فهرست مزبور دیشب توسط اعضای هیئت دولت ارائه شده است**

■ چرخش آلمان و درخواست امریکا

بعد از اظهارات اخیر وزیر امور خارجه فرانسه مبنی بر امکان همکاری با ارتش سوریه در مبارزه با داعش، دولت آلمان نیز از همکاری با دولت سوریه و البته نه شخص بشار اسد در این راستا حمایت کرد. یک سخنگوی دولت آلمان روز جمعه به خبرگزاری آلمان گفت: یک توافق و اجماع بین شرکا وجود دارد که ساختارهای دولتی در سوریه باید حفظ شوند و ارتش سوریه نیز از جمله این ساختارهاست. وی افزود: اگر رژیم سوریه و اپوزیسیون درباره آینده این کشور به توافق برسند آنها می‌توانند مشترکاً قدرتمندانه‌تر با تروریسم داعش مقابله کنند. مسئله آینده بشار اسد از این روند جداست. وی نمی‌تواند بخشی از راه‌حل دائمی سوریه باشد. در همین حال یک روزنامه امریکایی مدعی شد که دولت اوباما از ترکیه خواسته هزاران سرباز دیگر را به مرز سوریه اعزام کند تا خط مرزی تقریباً ۱۰۰ کیلومتری در اطراف و بین شهرهای مرزی جربلوس و چوپان‌بی را که مقامات امریکایی می‌گویند برای ورود و خروج شبه‌نظامی‌ها از منطقه جنگی مورد استفاده قرار می‌گیرد، مسدود سازد. روزنامه وال‌استریت‌ژورنال در این گزارش می‌گوید: هنوز مشخص نیست ترکیه چه پاسخی به این درخواست داده است. مقامات ترکیه اعلام کرده‌اند که موافق کنترل‌های بیشتر مرزها و در حال اجرای برخی تمهیدات هستند. آنها می‌گویند: ارقام مدنظر پنتاگون مبالغه‌آمیز است اما خود ترک‌ها تاکنون رقمی را اعلام نکرده‌اند. پیش از حملات پاریس، مقامات ترکیه اغلب درخواست‌های دولت امریکا را برای اعزام نیروی بیشتر با این استدلال که طولانی بودن مرز بستن کامل آن را - صرف‌نظر از تعداد سربازان - ناممکن می‌سازد، رد کرده‌اند. در چنین شرایطی یک ژنرال بازنشسته ارتش امریکا تأکید کرد: ترکیه در درگیری‌های سوریه به دنبال منافع خود است و با ناتو و سایر نیروها در منطقه همکاری نمی‌کند. «پل والیلی» ژنرال بازنشسته ارتش امریکا در مصاحبه با شبکه راشاتودی تصریح کرد: سرنگون کردن هواپیمای جنگنده روسی، ارتباطی با حفاظت از مرزهای ملی ترکیه نداشته است. این اقدام با این هدف انجام شده است تا به روسیه نشان دهد، ترکیه قدرت مسلط و برتر در منطقه است، رئیس جمهور ترکیه رجب طیب اردوغان نیز در این منازعه نقش داشته است. این نخستین حادثه از این نمونه نبوده است: چند سال پیش نیز ترکیه یک فروند جنگنده سوری را سرنگون کرده بود. والیلی اظهار داشت: ناتو باید حادثه سرنگون کردن سوخو ۲۴ را یک پرچم قرمز ارزیابی و تلقی کند. ترکیه به صورت یکجانبه تصمیم به سرنگونی هواپیمای روسی گرفته و نشان داده است تمایلی برای جلب موافقت ناتو برای اقدامات خود ندارد.

به باور برخی از کارشناسان اگرچه ممکن است واگرایی‌هایی تاکتیکی میان مواضع غربی و ترکیه در چارچوب ناتو متصور شد اما با توجه با سابقه دیرینه خدمات ترکیه به ناتو و اینکه اقدامات اساسی نظامی معمولاً از پیش تعیین شده و برنامه‌ریزی شده هستند، به نظر می‌رسد صحبت از این اختلاف بیشتر جنبه عملیات روانی برای تعدیل پاسخ‌های روسیه به ناتو داشته باشد.

گزارش ۲

اغماض دیپلماسی مقابل زبان خاکستری آمانو

بعیدی‌نژاد: قرار نیست آژانس به پرونده ۱۲ساله پی ام دی پاسخ قاطع دهد!

دستگاه سیاست خارجی ایران خط مشی عبور از کنار چالش‌ها را در پیش گرفته است؛ مجید تخت روانچی معاون وزیر خارجه می‌گوید که تهدیدهای امریکا «شعارهای توخالی» است و «ایران توجهی به آن نکرده» و «مصمم است به همه تعهدات خود در چارچوب توافق هسته‌ای با گروه ۱+۵ عمل کند.» حمید بعیدی‌نژاد عضو تیم مذاکره کننده هسته‌ای کشورمان هم موضع‌گیری اخیر دبیر کل آژانس را که گفته ارزیابی او درباره پی ام دی سیاه و سفید نخواهد بود، تلویحاً طبیعی توصیف کرده و گفته است: «قرار نیست آژانس به تمام ادعاها درباره ایران پاسخ روشن و قطعی بدهد.»

حمید بعیدی‌نژاد یکی از اعضای تیم مذاکره کننده هسته‌ای کشورمان گفته است: «این نظر آمانو که ارزیابی نهایی آژانس در مورد بحث پی‌ام‌دی یک گزارش سیاه و سفید نخواهد بود، قبلاً هم گفته شده است. سیاه که مشخص است نخواهد بود به دلیل اینکه همکاری ایران با آژانس یک روند کاملاً مثبتی داشته است اما اینکه گزارش کاملاً سفید نخواهد بود این را هم خود آقای آمانو در نشست مطبوعاتی توضیح داد که پرونده پی‌ام‌دی یک پرونده بسیار پیچیده‌ای است که قریب به ۱۲ سال است که در دست بررسی است و در قالب آن صدها اتهام علیه برنامه هسته‌ای ایران مطرح است که عملاً پاسخ قاطع به تمام آن ادعاها اصلاً عملی نیست.» دو هفته پیش، مارک فیتزپاتریک، معاون اسبق وزیر خارجه امریکا هم پیش‌بینی کرده بود: «سؤالاتی باقی خواهد ماند که پرونده همه این ۱۲ سال بسته نخواهد شد.» بعیدی‌نژاد در مصاحبه با خبرگزاری صدا و سیما که بخش‌هایی از آن را نیز در صفحه اینستاگرام خود منتشر کرده، در ادامه آورده است: «بسیاری از این ادعاها و اتهامات در حوزه مسائل نظامی و دفاعی ایران قرار می‌گیرد و رفع این اتهامات به دسترسی‌ها و اطلاعاتی نیاز دارد که به هیچ وجه ایران نمی‌تواند اینها را به آژانس اعطا کند، بنابراین اینکه آمانو می‌گوید این گزارش کاملاً سفید نخواهد بود به این معناست که به تمام ادعاها و ابهامات قرار نیست پاسخ روشن و قطعی داده شود بلکه قرار است آژانس با توجه به اطلاعاتی که در اثر اجرای نقشه راه از ایران به‌دست آورده است، یک ارزیابی نهایی درخصوص برنامه هسته‌ای ایران ارائه کند.» این اظهارات بعیدی‌نژاد نشان می‌دهد تیم مذاکره کننده هسته‌ای کشورمان تلاش می‌کند اظهارات آمانو را کم اهمیت نشان دهد و از برخورد با چالش‌های کلیدی خودداری کند. این در حالی است که موضوع «ابعاد نظامی احتمامی پی‌ام‌دی یکی از مهم‌ترین چالش‌های مذاکرات هسته‌ای ایران با گروه ۱+۵ بود که بر اساس توافق طرفین، مدیر کل آژانس باید تا ۱۵ دسامبر ۲۰۱۵ ارزیابی نهایی خود پیرامون حل و فصل تمامی مسائل اختلافی باقی مانده گذشته و حال را به شورای حکام ارائه خواهد نمود و کشورهای ۱+۵ به عنوان اعضای شورای حکام قطعنامه‌ای را برای اتخاذ اقدامات لازم، فارغ از صلاحیت شورای حکام، با هدف بسته شدن این موضوع، به شورای حکام ارائه خواهند کرد. بعد از ارائه این قطعنامه، این اعضای شورای حکام خواهند بود که درباره بسته یا باز ماندن پرونده پی‌ام‌دی ایران تصمیم خواهند گرفت. با وجود مواضع اخیر آمانو اعضای تیم مذاکره کننده هسته‌ای کشورمان معتقدند پرونده ابعاد نظامی احتمالی بر اساس برجام بسته خواهد شد. مجید تخت روانچی معاون اروپا و امریکای وزارت امور خارجه در گفت‌وگو با شبکه خبری پرس تی گفت: «آقای صالحی توافقی با آقای آمانو امضا کرد و با یک برنامه موافقت شد تا همه مسائل با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در زمینه ابعاد نظامی احتمالی تا اول دسامبر که تا چند روز دیگر است، خاتمه یابد و سپس همه مسائل با شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی خاتمه خواهد یافت، بنابراین تمام پرونده مربوط به ابعاد نظامی احتمالی بسته خواهد شد.» وی همچنین تهدیدهای نظامی امریکا علیه ایران را کم اهمیت نشان داد و گفت: «این نوع لفاظی‌ها متعلق به گذشته است. در قرن ۲۱ شما نمی‌توانید بپذیرید که این نوع لفاظی‌ها واقعی باشد. ما معتقدیم همه اینها شعارهای توخالی بودند و ما توجه زیادی به آن نکردیم و حتی امروز نیز به این شعارها توجه نمی‌کنیم. قطعاً به خاطر این لفاظی‌ها نبود که ایران حرکت به سمت جلو و شروع مذاکرات را پذیرفت.»

نگاه

هادی محمدی

اجرای برجام با حفظ چماق «پی‌ام‌دی»

یک فرمول به هم پیوسته از مواضع امریکایی رسمی و رسانه‌ای، در کنار گزارش آمانو در مورد PMD این گزاره را قوت بخشیده است که ابهام در PMD به روش ویژه‌ای حفظ خواهد شد.

آمانو تأکید کرده که نیازمند پاسخ‌ها و اطلاعات دیگری از ایران است ولی آقای عراقچی اصرار دارد اینگونه القا کند که همه چیز در کنترل است و شورای حکام، پرونده PMD را خواهد بست. اگر چنین باشد که آقای عراقچی تمنا می‌کند و آرزو دارد که به وقوع بپیوندد، آژانس و شورای حکام به یک اتهام بزرگ که دامن آنها را گرفته باید تأکید کنند و بگویند که رفتار آنها کاملاً سیاسی است و از وظیفه حقوقی و فنی و حرفه‌ای خود فاصله گرفته‌اند! مقامات آژانس، آمانو و شورای حکام به اندازه‌ای تجربه دارند که خود را به این دام نیندازند بلکه متناسب با خواست و نیاز امریکا، هم نوعی تأیید برای اجرایی شدن برجام بدهند و هم ابهام در مورد ماهیت برنامه هسته‌ای را حفظ کنند.

دلیل این است که امریکا، همانگونه که از زبان سناتورها و نظامیان آنها شنیده‌ایم، با تکیه بر چارچوب آژانس و تحقیقات PMD و تعهدات فراپروتکلی در برجام، باید پازل اطلاعاتی آنها را نسبت به ایران و مراکز هسته‌ای و دیگر توانمندی‌ها (حتی المقدور) تا مرز نیازهای یک عملیات نظامی تأمین کند و در بعد سیاسی هم این امکان را به مقامات امریکایی بدهد که فرمول «ادامه فشار و کسب امتیاز» را حفظ کنند.

واکنش وزارت خارجه امریکا به موضع عراقچی همین پیام را می‌دهد که روز شروع اجرای برجام منوط به اجرای تعهدات ایران بیان شده است. نکته بسیار مهم‌تر برای امریکایی‌ها این است که از محتوای برجام و سیر اجرایی آن بتوانند پلی با موضوعات غیرهسته‌ای و مسائل منطقه‌ای ایجاد کنند و بهره اصلی این فضا را در محیط سیاسی داخلی ایران و به ویژه روندهای انتخاباتی کسب نمایند. امریکایی‌ها که امیدوار بودند یا اینگونه ترویج می‌کردند که «ایران پس از برجام» در مسیر تغییر رفتار قرار می‌گیرد، با مواضع محکم رهبری و نظام روبه‌رو شده و در ارزیابی خود، شرایط فعلی را برای گره خوردن با مقامات ایرانی و گسترش موضوعات مذاکراتی مناسب نمی‌دانند، لذا باید انتظار داشت که این هدفگذاری و اجرای آن به پس از انتخابات اسفندماه موکول شده تا نتایج این انتخابات را با مطالبات خود، به ارزیابی بگذارند.

برخی از چهره‌های سیاسی داخلی که انتخابات اسفند را یک رخداد سرنوشت‌ساز تلقی کرده‌اند و از قبل نیز در مواضع خود، رویکرد تعامل با امریکا و امتیازدهی و توافق به هر قیمت را تشویق نموده‌اند، با نیاز و برنامه‌ریزی امریکا برای دوره پس از برجام پیوند دارند، لذا حفظ چماق PMD و ابهام در ماهیت برنامه هسته‌ای یک فرصت نجات بخش برای امریکایی‌هاست تا شانس خود را در ماه‌های پس از انتخابات اسفند نیز برای مهار و تقویت ظرفیت‌های براندازی در ایران بیازمایند.

دورنما

وزیر جنگ رژیم صهیونیستی:

امکان سرکوب انتفاضه وجود ندارد

رویارویی بین صهیونیست‌ها با فلسطینیان در کرانه باختری در حال تشدید شدن است. طی درگیری‌های روز جمعه در کرانه باختری نیروهای امنیتی اسرائیلی از گلوله‌های جنگی استفاده کردند که در اثر آن، شمار زیادی از فلسطینیان زخمی شدند. فلسطینیان نیز به‌رغم تدابیر شدید امنیتی به عملیات‌های شهادت طلبانه ادامه می‌دهند.

تازه ترین عمیات روز گذشته در اراضی اشغالی ۱۹۴۸ اتفاق افتاد که در اثر آن، یک نظامی صهیونیست زخمی شد. تحت چنین شرایطی، وزیر جنگ رژیم صهیونیستی می‌گوید که تل آویو در حال حاضر نمی‌تواند انتفاضه را سرکوب کند، «آویگدور لیبرمن» وزیر خارجه قبلی رژیم صهیونیستی می‌گوید که برای کنترل انتفاضه باید ترور هدفمند کرد و روزنامه هاآرتص نیز نوشته که حمله نظامی اسرائیل به الخلیل احتمالاً اجتناب ناپذیر شده است.

یک جوان فلسطینی روز شنبه اقدام به انجام عملیات شهادت‌طلبانه در اراضی اشغالی ۱۹۴۸ کرد که در اثر آن، یک نظامی صهیونیست به شدت زخمی شد. عامل استشهادی توانسته فرار کند و نظامیان صهیونیست به دنبال پیدا کردن وی هستند ولی حال نظامی صهیونیست زخمی شده وخیم است. دیروز نظامیان صهیونیستی به مسجدی در «بیت امر» در شمال الخلیل حمله کردند و روز جمعه نیز درگیری‌های شدیدی بین نظامیان اشغالگر و فلسطینیان در کرانه باختری که در آن از گلوله‌های جنگی استفاده شد در گرفت که شمار زیادی زخمی به جای گذاشت. به گزارش شبکه تلویزیونی المنار، این درگیری‌ها جمعه بعدازظهر در جنوب رام الله روی داد و در اثر آن، ۳۰فلسطینی در نوار غزه بر اثر اصابت گلوله‌های جنگی و نیز استنشاق گاز اشک آور زخمی و دچار خفگی شدند.

با تشدید درگیری ها، مقام‌های رژیم صهیونیستی برای کنترل انتفاضه راهکارهای مختلفی پیشنهاد می‌کنند. «اسرائیل کاتز» خواستار اعمال مقررات منع آمد و شد در مناطق تنش‌زای کرانه باختری و همین طور لغو مجوز کار فلسطینی‌های ساکن این مناطق شده است. او می‌گوید: «نمی‌توانیم اجازه حاکم شدن شرایطی را دهیم که نیروهای امنیتی و شهروندان اسرائیلی در معرض چاقو خوردن قرار دارند اما فلسطینی‌ها زندگی عادی خود را طی می‌کنند.» «آویگدور لیبرمن» وزیر خارجه پیشین رژیم صهیونیستی هم با انتقاد از نحوه مدیریت «بنیامین نتانیاهو» بر موج اخیر خشونت‌ها در کرانه باختری و اراضی اشغالی گفته که اسرائیل باید به سیاست ترور هدفمند بازگردد. به گزارش پایگاه خبری «تایمز اسرائیل»، لیبرمن با بیان اینکه مدیریت نتانیاهو بر موج اخیر خشونت‌ها فاجعه‌بار بوده است، اظهار داشت: «ما باید به منابع تروریسم آسیب برسانیم و سیاست اسرائیل برای ترور هدفمند را از سر بگیریم.» روزنامه صهیونیستی هاآرتص در مطلبی به قلم آموس هارل از احتمال حمله نظامی اسرائیل به الخلیل خبر داده و نوشته که گمانه زنی‌های کنونی مبنی بر این است که ارتش اسرائیل دیر یا زود عملیات بزرگی را در الخلیل آغاز می‌کند: «خشونت‌های کنونی و این واقعیت که تقریباً نیمی از عوامل تروریستی در دو ماه گذشته از سوی الخلیل بوده است، ارتش را به چنین اقدامی وادار خواهد کرد.»

روزنامه عبری‌زبان «معاریو» سناریویی جداگانه مطرح کرده و گفته که اسرائیل به دستور نخست‌وزیر «بنیامین نتانیاهو» طرحی را آماده کرده است که به موجب آن ۴۰ هزار دونم (هر دونم معادل هزار متر مربع) از منطقه «C» در کرانه باختری که معادل ۱/۶ درصد از مساحت این منطقه تحت اشغال کامل اسرائیل است را در کنترل تشکیلات خودگردان فلسطینی قرار خواهد داد و در مقابل این تشکیلات باید اوضاع امنیتی را آرام و خیزش فلسطینیان را سرکوب کند. با این حال، موشه یعلون، وزیر دفاع (جنگ) اسرائیل، در گفت‌وگو با رادیو ارتش اسرائیل، می‌گوید که سرکوب کردن خیزش فلسطینی‌ها که از اکتبر گذشته شروع شده است، به زمان نیاز دارد. به گفته او، موجی که راه افتاده است، دست‌کم طی هفته‌های آینده ادامه خواهد یافت و بعید نیست که اوضاع امنیتی متشنج شود و این مسئله می‌طلبد که آمادگی‌های لازم برای تعامل با سناریوهای مختلف وجود داشته باشد. وی تأکید کرد: سیاست بازدارندگی، ریشه کنی مقاومت و غلبه بر آن را تضمین می‌کند، مانند آنچه در گذشته رخ داد. این در حالی است که اسماعیل هنیه معاون رئیس دفتر سیاسی جنبش مقاومت اسلامی «حماس» معتقد است که گزینه‌های رژیم صهیونیستی برای مقابله با انتفاضه فلسطین با شکست روبه رو خواهد شد. وی افزود: انتفاضه، فرضیه بازدارندگی رژیم صهیونیستی و طرح‌های این رژیم برای سرکوب مسئله فلسطین را ناکام گذاشت.